

MODRÁ EKONOMIKA, RELOKALIZÁCIA A VYTVÁRANIE PRACOVNÝCH MIEST

IVAN KLINEC

BLUE ECONOMY, RELOCALISATION AND THE CREATION OF JOBS

ABSTRAKT

Modrá ekonomika predstavuje nový podnikateľský model, ktorý umožňuje v priebehu 10 rokov s využitím 100 inovácií vytvoriť 100 miliónov pracovných miest. Je zameraná na podporu lokálnych ekonomík a s úspechom realizovaná vo viacerých menej vyspelých krajinách sveta. Realizuje sa však aj vo viacerých vyspelých krajinách. Modrá ekonomika je podnikateľský model založený na napodobovaní prírody, vytváraní lokálnej ekonomiky, podpore sociálneho kapitálu, kaskádovaní materiálov, živín a energie, nulovej produkcii odpadov a vytváraní pracovných miest na lokálnej úrovni. Modrá ekonomika využíva 100 inovácií, ktoré sú inšpirované prírodou a sú základom podnikateľských aktivít Modrej ekonomiky. Tieto inovácie boli vyvinuté vedeckými, výskumnými a vývojovými inštitúciami v rôznych krajinách sveta ako USA, Japonsko, Veľká Británia, Brazília, Švédsko, Nemecko, Srbsko, Kanada, Južná Kórea, Hongkong, Dánsko, Taliansko a ďalšie. Projekty Modrej ekonomiky, ktoré tieto inovácie využívajú, sa realizujú v krajinách ako Kolumbia, Benin, Japonsko, India, Zimbabwe, Kanada, USA, Taliansko, Srbsko, Nemecko, Japonsko a ďalších. Modrá ekonomika prepája výskumné a vývojové kapacity s podnikateľskými aktivitami a umožňuje tieto realizovať v štruktúre lokálnej ekonomiky. 100 inovácií, ktoré predstavujú základ Modrej ekonomiky umožňujú vytvorenie 100 miliónov pracovných miest po celom svete v priebehu 10 rokov.

KLúčové slová: ekonomika, podnikanie

ABSTRACT

Blue economy represents a new business model that allows over 10 years with the 100 innovations to create 100 million jobs. It is aimed at supporting local economies and successfully implemented in a number of less developed countries. However, it also implemented in several developed countries. Blue Economy business model is based on imitating nature, creating local economy, promote social equity, cascading materials, nutrients and energy, zero waste generation and job creation at the local level. Blue economy uses 100 innovations that are inspired by nature and are essential business activities of the Blue Economy. These innovations were developed by scientific, research and development institutions in various countries like USA, Japan, the UK, Brazil, Sweden, Germany, Serbia, Canada, South Korea, Hong Kong, Denmark, Italy and more. Blue economy projects that utilize these innovations are implemented in countries such as Colombia, Benin, Japan, India, Zimbabwe, Canada, USA, Italy, Serbia, Germany, Japan and others. Blue Economy connects research and development capabilities with business activities and allows those implemented in the structure of the local economy. 100 innovations that underlie the Blue Economy allow the creation of 100 million jobs worldwide over 10 years.

Key words: economy, business

ÚVOD

Ekonomika sa v roku 2008 zastavila. Prepekla globálna ekonomická kríza. Ekonomiky po celom svete nemá čo poháňať. Svetová banka a ďalšie inštitúcie varujú pred ďalším pokračovaním krízy. Média po celom svete sú zahŕtené chmúrnymi predpoveďami analytikov a prognostikov. Spomaľovanie rastu ekonomiky v jednotlivých krajinách a otázka, čo by mohlo ekonomiky rozohýbať sa stávajú kľúčovými problémami, ktoré bude treba riešiť, pričom čas predloženia a realizácie možných riešení sa neustále skraca. Človek nemá desiatky rokov na hľadanie možných riešení, ale tieto je potrebné navrhnuť, predložiť a začať realizovať okamžite.

NOVÝ CIVILIZAČNÝ MEGATREND RELOKALIZÁCIA

Čo teda môže rozohýbať ekonomiky jednotlivých krajín? Tak ako boli procesy ekonomickej globalizácie dominantnými v posledných desaťročiach, prekonanie súčasnej krízy bude spojené s procesmi relokalizácie jednotlivých ekonomík. Relokalizácia alebo obnova lokálnych ekonomík bude trendom, ktorý bude v najbližšom desaťročí naberať na sile a stane sa jedným z hlavných megatrendov vývoja v najbližších 25 rokoch. Relokalizácia bude dotvárať súčasnú globálnu štruktúru svetovej ekonomiky.

Ak sa dnes diskutuje o tom, kde je najvýhodnejšie investovať, obyčajne sa spomínajú zlato, drahé kovy, komodity, cenné papiere, reality, pozemky atď. V skutočnosti však bude najbližších desať rokov najvýhodnejšie investovať do obnovy lokálnych ekonomík. Procesy globalizácie vytvorili základ globálnej korporatívnej štruktúry, pričom to, čo sa dnes chybné označuje ako voľnotrhový kapitalizmus je v skutočnosti globálny korporatívny kapitalizmus. Relokalizácia ekonomík jednotlivých krajín vytvorí postupne doplnok a protiváhu globálnej korporatívnej štruktúry. Globálne siete transnacionálnych korporácií budú postupne vyvažované sieťami lokálnych ekonomík. Katastrofálny stav lokálnych ekonomík v jednotlivých krajinách je spojený s nedostatkom zdrojov na ich rozvoj. Keďže globálna svetová ekonomika narazila na limity expanzie, riešením bude presmerovanie zdrojov smerom dovnútra. Priame zahraničné investície budú postupne uvoľňovať miesto investíciám do relokalizácie ekonomiky. Tomu budú prispôsobované hospodárske politiky a také nástroje ako investičné stimuly na prilákanie zahraničných investícií budú postupne nahrádzané podporou investícií do rozvoja lokálnych ekonomík.

UDRŽATEĽNÝ MODEL EKONOMIKY

Základom relokalizácie jednotlivých ekonomík je vytvorenie nového ekonomického modelu, ktorý by nahradil súčasný dominujúci ekonomický industriálny model. Udržateľný rozvoj bude spojený s postupným rozptyľovaním rastu na nižšie úrovne jednotlivých ekonomík. Ak je dnes politickou prioritou jednotlivých krajín čo najväčší ekonomický rast, a to aj za cenu devastácie ekonomík na lokálnej úrovni, novou prioritou nebude maximalizácia ekonomického rastu, ale jeho rozptyľovanie na nižšie úrovne s cieľom rozvoja lokálnej ekonomiky a obnovy sociálneho kapitálu.

Procesy ekonomickej relokalizácie budú spojené s postupným vytváraním diverzifikovaných lokálnych trhov, ktoré budú umožňovať prakticky neobmedzený rozvoj v najbližšom desaťročí, pričom konkurencia cenou bude postupne nahrádzaná konkurenciou kvalitou. Postupná obnova významu remeselnej kvality spolu s využitím miestnych zdrojov a tradícií, bude umožňovať postupné riešenie problémov nezamestnanosti a vytváranie väčšieho množstva pracovných miest na lokálnej úrovni.

Vytvorenie udržateľného modelu ekonomiky v prípade jeho úspešnej realizácie bude znamenať doplnenie v súčasnosti procesmi transnacionalizácie deformovanej štruktúry globálnej ekonomiky obnovením lokálnych ekonomík spolu s obnovením resp. obnovovaním sociálneho kapitálu. Sociálny kapitál bude postupne zaujímať kľúčové miesto v procesoch ekonomickej relokalizácie.

Relokalizácia ekonomík jednotlivých krajín by mala znamenať obnovu lokálnych ekonomík využívajúcich lokálne zdroje a suroviny, riešenie sociálnych a ekonomických problémov obyvateľstva, riešenie problému nezamestnanosti a obnovu sociálneho kapitálu ako základu obnovy lokálnych komunít a spoločenských rovnako ako aj lokálnych a regionálnych ekonomík, ktoré by viedli k obnovovaniu ekonomickej a spoločenskej rovnováhy v jednotlivých krajinách.

POLITIKY A STRATÉGIE EKONOMICKEJ RELOKALIZÁCIE

Ak budeme hľadať cesty prekonania súčasnej globálnej krízy a pozrieme sa na podstatu toho, kde sú jej príčiny, prídeme k záveru, že cesty prekonania globálnej krízy spočívajú v politikách podpory relokalizácie jednotlivých ekonomík a obnovy sociálneho kapitálu na všetkých úrovniach. Globálnu krízu môžeme potom vnímať ako príležitosť k obnove ekonomík najmä na lokálnej úrovni, a teda cestou zdola nahor a nie zhora nadol, ako sa o to snažia súčasné politiky snažiace sa globálnu krízu prekonať najmä finančnými nástrojmi a centralizáciou rozhodovania. Základom politik a stratégií relokalizácie a obnovy sociálneho kapitálu by mal byť novo sa vytvárajúci udržateľný model ekonomiky, ktorý by nahradil súčasný dožívajúci industriálny ekonomický model.

GUNTER PAULI - PODNIKATEĽ A VIZIONÁR

V roku 2010 bola publikovaná kniha belgického podnikateľa a ekonóma Guntera Pauliho *Modrá ekonomika*, ktorá je zároveň správou pre Rímsky klub. Jadrom tejto knihy je podnikateľský model nazvaný *Modrá ekonomika*. Gunter A. Pauli je belgický ekonóm, podnikateľ, aktivista a vizionár. Narodil sa v roku 1956 v Antverpách. Vyštudoval ekonómiu na Loyola's University v Belgicku. Titul MBA získal na Insead vo Francúzsku.

V roku 1994 Gunter Pauli založil v Tokiu ZERI Zero Emissions Research and Initiatives s podporou japonskej vlády a UNU United Nations University. Je riaditeľom ZERI Foundation. Je profesorom systémového designu na Politecnico di Torino.

V rokoch 1979 až 1984 robil asistenta zakladateľovi a prezidentovi Rímskeho klubu Aureliovi Pecceimu. Od roku 2004 je členom Rímskeho klubu. Je tiež členom Club of Budapest.

Gunter Pauli ako podnikateľ sa zameriava na praktickú realizáciu nového podnikateľského modelu, ktorý by napodoboval prírodu a umožnil nulovú produkciu odpadov.

Gunter Pauli je autorom 19 kníh a väčšieho množstva. Pauli publikoval naásledovné knihy a publikácie *Crusader for the Future*. *A Portrait of Aurelio Peccei, Founder of the Club of Rome*¹ (1987), *The Second Wave*. *Japan's Global Attack on*

¹ Pauli, Gunter (1987): *Crusader for the Future. A Portrait of Aurelio Peccei, Founder of the Club of Rome*. Oxford, England, Elmsford, New York: Pergamon Press, ISBN 0080348610, 138 str.

Financial Services² (spoluautor) (1987), Services. Driving Force of the Global Economy³ (1987), Double-Digit Growth. How to Achieve it with Services⁴ (1991), Mit Dienstleistungen Gewinnen. Erfolg Auf Dem Wachstumsmarkt der Zukunft⁵ (1993), Steering Business Toward Sustainability⁶ (spolueditor) (1995), Breakthroughs. What Bussines Can Offer Society⁷ (1996), Upsizing. The Road to Zero Emissions, More Jobs, More Income and No Pollution⁸ (1999), UpCycling. Wirtschaften nach dem Vorbild dem Nature fur mehr Arbeitsplätze und eine saubere Umwelt⁹ (1999), Out of Box. ZERI Management Stories¹⁰ (2007), Croissance sans Limites. Objectif Zero Pollution. Croissance économique et régénération de la nature¹¹ (2007), Nature's 100 Best. World Changing Innovations Inspired by Nature¹² (spoluautor) (2009), The Blue Economy. 10 Years 100 Innovations 100 Million Jobs. Report to the Club of Rome¹³ (2010), Neues Wachstum. Wenn grune Ideen nachhaltig „blau“ werden. Die ZERI Methodik als Startpunkt einer Blue Economy¹⁴ (2010), Zen and the Art of Blue. How to connect the quality of your life to the Blue Planet Earth¹⁵ (2010), Zen and the Art of Blue. Der verbinding der eigenen Lebensqualität mit dem Blauen Planeten Erde. Deutsche Ausgabe¹⁶ (2011).

SPRÁVA PRE RÍMSKY KLUB MODRÁ EKONOMIKA

Pauli koncept Modrej ekonomiky prezentoval v rovnomennej knihe Modrá ekonomika. Kniha má podtitul 10 rokov, 100 inovácií, 100 miliónov pracovných miest (Pauli 2010).

Modrá ekonomika predstavuje nový podnikateľský model, ktorý umožňuje v priebehu 10 rokov s využitím 100 inovácií vytvoriť 100 miliónov pracovných miest. Je zameraná na podporu lokálnych ekonomík a s úspechom realizovaná vo viacerých menej vyspelých krajinách sveta. Realizuje sa však aj vo viacerých vyspelých krajinách.

Gunter Pauli nazval tento podnikateľský model Modrá ekonomika preto, aby ho odlíšil od v súčasnej dobe prevažujúcich podnikateľských modelov, ktoré nazval Červená ekonomika a Zelená ekonomika.

Červená ekonomika je súčasný dominujúci podnikateľský model založený na požíčovaní, raste dlhov, neobmedzenom čerpaní zdrojov a odsúvaní problémov do budúcnosti.

Zelená ekonomika je založená na vybavení ekonomiky ekologickými technológiami, ktoré sú finančne náročné a v súčasnej dobe je tento model finančne nerealizovateľný.

VYTVÁRANIE PRACOVNÝCH MIEST

Modrá ekonomika je podnikateľský model založený na napodobovaní prírody, vytváraní lokálnej ekonomiky, podpore sociálneho kapitálu, kaskádovaní materiálov, živín a energie, nulovej produkcii odpadov a vytváraní pracovných miest na lokálnej úrovni.

Modrá ekonomika využíva 100 inovácií, ktoré sú inšpirované prírodou a sú základom podnikateľských aktivít Modrej ekonomiky. Tieto inovácie boli vyvinuté vedeckými, výskumnými a vývojovými inštitúciami v rôznych krajinách sveta ako USA, Japonsko, Veľká Británia, Brazília, Švédsko, Nemecko, Srbsko, Kanada, Južná Kórea, Hongkong, Dánsko, Taliansko a ďalšie. Projekty Modrej ekonomiky, ktoré tieto inovácie využívajú, sa realizujú v krajinách ako Kolumbia, Benin, Japonsko, India, Zimbabwe, Kanada, USA, Taliansko, Srbsko, Nemecko, Japonsko a ďalších. Modrá ekonomika prepája výskumné a vývojové kapacity s podnikateľskými aktivitami a umožňuje tieto realizovať v štruktúre lokálnej ekonomiky. 100 inovácií, ktoré predstavujú základ Modrej ekonomiky umožňujú vytvorenie 100 miliónov pracovných miest po celom

² Pauli, Gunter A., Wright, Richard W. (1987): The Second Wave. Japan's Global Attack on Financial Services. London: Watwrfllow Publishers, 139 str.

³ Pauli, Gunter (1987): Services. Driving Forces of the Economy. London: Waterflow Publishers

⁴ Pauli, Gunter (1991): Double-Digit Growth. How to Achieve it with Services. Pauli Publishing

⁵ Pauli, Gunter (1993): Mit Dienstleistungen Gewinnen. Erfolg Auf Dem Wachstumsmarkt der Zukunft. Schäffer-Poeschel Verlag, ISBN 978-3791006741, 165 str.

⁶ Capra, Fritjof, Pauli, Gunter (Editors) (1995): Steering Business Toward Sustainability. Tokyo, New York, Paris: United Nations University Press, ISBN 92-808-0909-1, 192 str.

⁷ Pauli, Gunter (1996): Breakthroughs. What Bussines Can Offer Society. Heslemere: EAFIT, Epsilon Press

⁸ Pauli, Gunter (1999): Upsizing. The Road to Zero Emissions, More Jobs, More Income and No Pollution. Sheffield, UK: Greanleaf Publishing, 220 str.

⁹ Pauli, Gunter (1999): UpCycling. Wirtschaften nach dem Vorbild dem Nature fur mehr Arbeitsplätze und eine saubere Umwelt. Vorwort von Ernst Ulrich von Weiszäcker. Nachwort von Fritjof Capra. Munchen: Riemann Verlag, ISBN 978-3570500064, 348 str.

¹⁰ Pauli, Gunter (2007): Out of Box. ZERI Management Stories. Marion, Massachusetts: Marion Institute, ISBN 9781920019402, 146 str.

¹¹ Pauli, Gunter (2007): Croissance sans Limites. Objectif Zero Pollution. Croissance économique et régénération de la nature. Avant-propos de Fritjof Capra. Editions Quintessence, 223 str.

¹² Benyus, Janine, Pauli, Gunter (2009): Nature's 100 Best. World Changing Innovations Inspired by Nature. Chelsea Green Publishing, 978-1603580571, 304 str.

¹³ Pauli, Gunter (2010): The Blue Economy. 10 Years, 100 Innovations, 100 Million Jobs. Report to the Club of Rome. Taos, New Mexico: Paradigm Publications, ISBN 9780912111902, 336 str., Pauli, Gunter (2010): Blue Economy. Nuovo Rapporto al Club di Roma. 10 anni, 100 innovazioni, 100 milioni di posti di lavoro. Edizioni Ambiente

¹⁴ Pauli, Gunter (2010): Neues Wachstum. Wenn grune Ideen nachhaltig „blau“ werden. Die ZERI Methodik als Startpunkt einer Blue Economy. Berlin: Konvergenta Publishing UG, ISBN 978-3-942276-00-9, 204 str.

¹⁵ Pauli, Gunter (2010): Zen and the Art of Blue. How to connect the quality of your life to the Blue Planet Earth. Berlin: Konvergenta Publishing UG, ISBN 978-3-942276-01-6, 248 str.

¹⁶ Pauli, Gunter (2011): Zen and the Art of Blue. Der verbinding der eigenen Lebensqualität mit dem Blauen Planeten Erde. Deutsche Ausgabe. Berlin: Konvergenta Publishing UG, ISBN 978-3-942276-02-3, 238 str.

svete v priebehu 10 rokov. Podrobná kalkulácia možností vytvárania pracovných miest k realizovaným inováciám je obsiahnutá v knihe *Modrá ekonomika*.

Podnikateľský model *Modrá ekonomika* využíva ZERI metodológiu, ktorá umožňuje zníženie produkcie odpadov na nulu¹⁷. ZERI je organizácia Zero Emission and Research Initiatives založená Gunterom Paulim, ktorá je zameraná na výskum a realizáciu možností zníženia odpadov na nulu.

Jednotlivé projekty *Modrej ekonomiky* sú zamerané na potravinovú bezpečnosť, zdravotnú bezpečnosť, regeneráciu lesov, produkciu potravín, produkciu energie, bývanie, recykláciu, čistenie vody, čistenie vzduchu, poľnohospodárstvo, plasty, ťažbu, materiálovú efektívnosť a ďalšie aktivity.

Kniha *Modrá ekonomika* bola vydaná v anglickom jazyku v roku 2010 a jej preklady v maďarčine¹⁸, v rumunčine¹⁹, v taliančine²⁰, v španielčine²¹, v ruštine, v japončine, v kórejščine, v čínštine, v nemčine²² a v ďalších jazykoch boli publikované v nasledujúcich rokoch, čo ukazuje záujem o tento nový podnikateľský model. Spolu bola *Modrá ekonomika* publikovaná v dvanástich jazykoch a o ďalších prekladoch sa jedná.

V roku 2010 nemecký vydavateľ Konvergenta Publishing AG začal vydávať sériu publikácií venovaných konceptu *Modrej ekonomiky*. V nemeckom jazyku bola publikovaná kniha *Neue Wachstum. Wenn grüne Ideen nachhaltig „blau“ werden. Die ZERI Methodik als Startpunkt einer Blue Economy*²³ (2010) a *Zen and the Art of Blue. Der Verbindung der eigenen Lebensqualität mit dem Blauen Planeten Erde. Deutsche Ausgabe*²⁴ (2011). V anglickom jazyku bola publikovaná kniha *Zen and the Art of Blue. How to connect the quality of your life to the Blue Planet Earth*²⁵ (2010).

ZÁVER

Šanca pre Slovensko

Projekty *Modrej ekonomiky* sú vzhľadom na vysokú nezamestnanosť zaujímavé aj pre Slovensko a sú aplikovateľné v regiónoch s vysokou nezamestnanosťou. V prípade realizácie podnikateľských aktivít typu *Modrá ekonomika* najmä v zaostalých regiónoch Slovenska by bolo možné v priebehu 8 až 10 rokov vytvoriť 400 až 500 tisíc pracovných miest. Gunter Pauli v roku 2012 navštívil aj Slovensko na pozvanie Slovenskej asociácie pre Rímsky klub a predniesol na pôde Ekonomickej univerzity prednášku o *Modrej ekonomike*. Slovenská asociácia pre Rímsky klub pripravuje vydanie slovenského prekladu *Modrej ekonomiky*.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

- [1] Capra, Fritjof, Pauli, Gunter (Editors) (1995): *Steering Business Toward Sustainability*. Tokyo, New York, Paris: United Nations University Press, ISBN 92-808-0909-1, 192 str.
- [2] Benyus, Janine, Pauli, Gunter (2009): *Nature's 100 Best. World Changing Innovations Inspired by Nature*. Chelsea Green Publishing, 978-1603580571, 304 str.
- [3] Pauli, Gunter (2012): *The Blue Economy. 10 Jahre, 100 Innovationen, 100 Millionen Jobs. Bericht an den Club of Rome*. Berlin: Konvergenta Publishing UG, ISBN 978-3942276955, 374 str.
- [4] Pauli, Gunter (2012): *The Blue Economy. 10 Years, 100 Innovations, 100 Million Jobs. Report to the Club of Rome*. Berlin: Konvergenta Publishing UG, ISBN 978-394227696, 374 str.
- [5] Pauli, Gunter (2012): *Stones, Soil and Health. Hands, Heart and Mind. A Proposal of Principles and Basic Concepts for a New Paradigm for Tourism in The Balearic Isles*. January 2012, [on-line] Available on - URL: http://www.zeri.org/ZERI/Home_files/A%20New%20Paradigm%20for%20Tourism%20pagina%20zeri.pdf
- [6] Pauli, Gunter (2011): *Should we continue to subsidize solar energy? Reflections initiated by an extensive dialogue with Hazel Henderson*. Spring 2011, 10 str., [on-line] Available on - URL: http://www.zeri.org/ZERI/Home_files/Subsidize%20Solar%20Forever-2.pdf

¹⁷ Pauli, Gunter (1999): *Upsizing. The Road to Zero Emissions, More Jobs, More Income and No Pollution*. Sheffield, UK: Greanleaf Publishing, 220 str.

¹⁸ Pauli, Gunter (2010): *A két gazdaság. 10 év, 100 innováció, 100 millió munkahely. a Római Klub jelentése. PTE KTK Kiadó, ISBN 9789636423469, 372 str.*

¹⁹ Pauli, Gunter (2010): *Economia albastră. 10 ani, 100 de inovatii, 100 de milioane de locuri de muncă. Raport către Clubul de la Roma*. București: Editura Paideia, 348 str.

²⁰ Pauli, Gunter (2010): *Blue Economy. Nuovo Rapporto al Club di Roma. 10 anni, 100 innovazioni, 100 milioni di posti di lavoro. Edizioni Ambiente, 342 str.*

²¹ Pauli, Gunter (2011): *La Economía Azul. 10 años, 100 innovaciones, 100 millones de empleos. Tusquets, ISBN 978-8483833049, 360 str.*

²² Pauli, Gunter (2012): *The Blue Economy. 10 Jahre, 100 Innovationen, 100 Millionen Jobs. Bericht an den Club of Rome*. Berlin: Konvergenta Publishing UG, ISBN 978-3942276955, 374 str.

²³ Pauli, Gunter (2010): *Neues Wachstum. Wenn grüne Ideen nachhaltig „blau“ werden. Die ZERI Methodik als Startpunkt einer Blue Economy*. Berlin: Konvergenta Publishing UG, ISBN 978-3-942276-00-9, 204 str.

²⁴ Pauli, Gunter (2011): *Zen and the Art of Blue. Der Verbindung der eigenen Lebensqualität mit dem Blauen Planeten Erde. Deutsche Ausgabe*. Berlin: Konvergenta Publishing UG, ISBN 978-3-942276-02-3, 238 str.

²⁵ Pauli, Gunter (2010): *Zen and the Art of Blue. How to connect the quality of your life to the Blue Planet Earth*. Berlin: Konvergenta Publishing UG, ISBN 978-3-942276-01-6, 248 str.

- [7] Pauli, Gunter (2011): From Deep Ecology to The Blue Economy. A review of the main concepts related to environmental, social and ethical business that contributed to the creation of The Blue Economy. February 2011, 17 str., [on-line] Available on - URL:
http://www.zeri.org/ZERI/Home_files/From%20Deep%20Ecology%20to%20the%20Blue%20Economy%202011.pdf
- [8] Pauli, Gunter (2011): La Economía Azul. 10 años, 100 innovaciones, 100 millones de empleos. Tusquets, ISBN 978-8483833049, 360 str.
- [9] Pauli, Gunter (2011): Zen and the Art of Blue. Der Verbindung der eigenen Lebensqualität mit dem Blauen Planeten Erde. Deutsche Ausgabe. Berlin: Konvergenta Publishing UG, ISBN 978-3-942276-02-3, 238 str.
- [10] Pauli, Gunter (2010): Zen and the Art of Blue. How to connect the quality of your life to the Blue Planet Earth. Berlin: Konvergenta Publishing UG, ISBN 978-3-942276-01-6, 248 str.
- [11] Pauli, Gunter (2010): 100 Innovations That Could Create 100 Million Jobs Within 10 Years. In: ZERO. World Congress on Zero Emissions Initiatives. Hawai'i Convention Center Honolulu, Hawai'i, September 13-17, 2010, str. 5, [on-line] Available on - URL:
<http://www.enterprisehonolulu.com/zeroemissions/Program+10.0830.pdf>
- [12] Pauli, Gunter (2010): From Myth to Reality: A Journey through Modern-Day Bhutan and Reflections about its Future. February 2010, 19 str.,
 [on-line] Available on - URL:
<http://www.ethicalmarkets.com/wp-content/uploads/From-Myth-to-Reality-Bhutan.pdf>
- [13] Pauli, Gunter (2010): Blue Economy. Nuovo Rapporto al Club di Roma. 10 anni, 100 innovazioni, 100 milioni di posti di lavoro. Edizioni Ambiente, 342 str.
- [14] Pauli, Gunter (2010): Economia albastră. 10 ani, 100 de inovatii, 100 de milioane de locuri de muncă. Raport către Clubul de la Roma. București: Editura Paideia, 348 str.
- [15] Pauli, Gunter (2010): A kék gazdaság. 10 év, 100 innováció, 100 millió munkahely. a Római Klub jelentése. PTE KTK Kiadó, ISBN 9789636423469, 372 str.
- [16] Pauli, Gunter (2010): The Blue Economy. 10 Years, 100 Innovations, 100 Million Jobs. Report to the Club of Rome. Taos, New Mexico: Paradigm Publications, ISBN 9780912111902, 336 str.
- [17] Pauli, Gunter (2010): Neues Wachstum. Wenn grüne Ideen nachhaltig „blau“ werden. Die ZERI Methodik als Startpunkt einer Blue Economy. Berlin: Konvergenta Publishing UG, ISBN 978-3-942276-00-9, 204 str.
- [18] Pauli, Gunter (2010): The Blue Economy. In: Our Planet. GREEN ECONOMY. Making it work. The magazine of the United Nations Environment Programme. February 2010. UNEP, 2010, ISSN 101 - 7394, str. 24 - 26,
 [on-line] Available on - URL:
http://www.unep.org/pdf/OP_Feb/EN/OP-2010-02-EN-FULLVERSION.pdf
- [19] Pauli, Gunter (2010): Opportunities for Bhutan. Growth in GDP while strengthening GNH with a culturally rich and sustainable society. 24 innovations, 10 years, 10 000 jobs inspired by nature. Blue Economy for Bhutan, Thimphu, 30th of June 2010, ppt presentation, 73 str.,
 [on-line] Available on - URL:
<http://www.moea.gov.bt/downloadfile/PresentationofProfessorGunterPauli.pdf>
- [20] Pauli, Gunter (2008): Conflict Resolution in a System. Ways and means to respond to everyone's needs and someday achieve everyone's dreams. 2008, 11 str.,
 [on-line] Available on - URL:
http://www.zeri.org/ZERI/Articles_files/Conflict%20Resolution%20article.pdf
- [21] Pauli, Gunter (2007): Croissance sans Limites. Objectif Zero Pollution. Croissance économique et régénération de la nature. Avant-propos de Fritjof Capra. Editions Quintessence, 223 str.
- [22] Pauli, Gunter (2007): Out of Box. ZERI Management Stories. Marion, Massachusetts: Marion Institute, ISBN 9781920019402, 146 str.
- [23] Pauli, Gunter (2003): Biotechnologies of the Future. How a focused science and technology strategy could lead to the creation of millions of jobs while dramatically recovering quality of life in co-evolution with nature. Spring 2003, 49 str.,
 [on-line] Available on - URL:
http://www.zeri.org/ZERI/Articles_files/Futurebiotechnologie.pdf
- [24] Pauli, Gunter (1999): UpCycling. Wirtschaften nach dem Vorbild der Natur für mehr Arbeitsplätze und eine saubere Umwelt. Vorwort von Ernst Ulrich von Weizsäcker. Nachwort von Fritjof Capra. München: Riemann Verlag, ISBN 978-3570500064, 348 str.
- [25] Pauli, Gunter (1999): Upsizing. The Road to Zero Emissions, More Jobs, More Income and No Pollution. Sheffield, UK: Greanleaf Publishing, 220 str.
- [26] Pauli, Gunter (1996): Breakthroughs. What Business Can Offer Society. Heselmer: EAFIT, Epsilon Press
- [27] Pauli, Gunter (1993): Mit Dienstleistungen Gewinnen. Erfolg Auf Dem Wachstumsmarkt der Zukunft. Schäffer-Poeschel Verlag, ISBN 978-3791006741, 165 str.
- [28] Pauli, Gunter (1991): Double-Digit Growth. How to Achieve it with Services. Pauli Publishing
- [29] Pauli, Gunter A., Wright, Richard W. (1987): The Second Wave. Japan's Global Attack on Financial Services. Palgrave Macmillan, ISBN 978-0312015589, 139 str.
- [30] Pauli, Gunter A., Wright, Richard W. (1987): The Second Wave. Japan's Global Attack on Financial Services. London: Watwrfllow Publishers, 139 str.

- [31] Pauli, Gunter (1987): Services. Driving Forces of the Economy. London: Waterflow Publishers
[32] Pauli, Gunter (1987): Crusader for the Future. A Portrait of Aurelio Peccei, Founder of the Club of Rome. Oxford, England, Elmsford, New York: Pergamon Press, ISBN 0080348610, 138 str.

ADRESA AUTORA:

Ivan KLINEC, Ing., Slovenská akadémia vied, Ekonomický ústav, Šancová 56, 81105 Bratislava, Slovenská republika, e-mail: ivan.klinec@gmail.com

RECENZENT:

Miroslav RUSKO, RNDr., PhD., Slovenská technická univerzita v Bratislave, Materiálovotechnologická fakulta Trnava, Botanická 49, 917 01 Trnava, Slovenská republika, e-mail: >miroslav.rusko@stuba.sk<